

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ТИМЕРШИКСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422057, Республика Татарстан, Сабинский
район,
с.Тимершик, ул. Пионерская, 19а
тел. (84362)2-23-23

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ТИМЕРШЫК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

422057, Татарстан Республикасы, Саба
районы,
Тимершык авылы, Пионер урамы, 19а йорт
тел. (84362)2-23-23

e-mail: Timer.Sab@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
12.03.2025

КАРАР
№29п

Саба муниципаль районы Тимершык авыл
жирлегенең жирле өһәмияттәге автомобиль
юлларының бүленгән полосаларын һәм юл
буе полосаларын билгеләү һәм алардан
файдалану Тәртибен раслау

«Россия Федерациясе Жир кодексына, Россия Федерациисенең аерым закон
актларына үзгәрешләр керту турында» 26.12.2024 елның №485-ФЗ Федераль
закон кабул ителүгә һәм «Россия Федерациясе Жир кодексына һәм Россия
Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында» Федераль
законның 5 статьясындагы 2 өлешенең үз көчен югалтуын тануга бәйле рәвештә,
Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге
Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

- Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлегенең жирле өһәмияттәге
автомобиль юлларының бүленгән полосаларын һәм юл буе полосаларын
билгеләү һәм алардан файдалану Тәртибен (алга таба - Тәртип) расларга.
- Өлеге каарны Татарстан Республикасының хокукый мәғълүматлар
турындагы рәсми порталында мәғълүмати-телекоммуникацион “Интернет”
челтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча һәм Татарстан Республикасы
Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге рәсми сайтында
<http://saby.tatarstan.ru/timershik> адресы буенча рәсми рәвештә бастырып
чыгарырыга.
- Өлеге каар рәсми басылып чыккан вакытыннан үз көченә керә.
- Өлеге каарның үтәлешен контролльдә тотуны үземдә калдырам.

Тимершык авыл
жирлеге башлыгы

Хажиев

А.Х. Хажиев

РАСЛАНГАН

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге
Башкарма комитетының 2025 елның
12 мартаңда кабул ителгән №29п каары
белән

Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлегенең жирле әһәмияттәге
автомобиль юлларының бүленгән полосаларын һәм юл буе полосаларын
билгеләү һәм алардан файдалану Тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге жирле әһәмияттәге
автомобиль юлларының бүленгән полосаларын һәм юл буе полосаларын
билгеләүнең һәм алардан файдалануның әлеге Тәртибе (алга таба Тәртип) Саба
муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге территориясендә урнашкан һәм
жирләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар булып торучы жирле
әһәмияттәге автомобиль юлларының бүленгән полосаларын һәм юл буе
полосаларын билгеләү һәм алардан файдалану шартларын регламентлаштыра.

1.2. Әлеге Тәртип Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлегенең
жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының бүленгән полосалары һәм юл буе
полосалары чикләрендә юл эшләре алыш баручы яисә башка эшчәнлек
башкаручы юридик һәм физик затлар тарафыннан башкарылуы мәжбүри булып
тора.

1.3. Әлеге Тәртип максатларында түбәндәгө төп терминнар һәм
тәшенчәләр кулланыла:

1.3.1. автомобиль юлы - транспорт чаралары хәрәкәте өчен билгеләнгән
һәм автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләрендәгө жир кишәрлекләрен
һәм аларда яисә алар астында урнашкан конструктив элементларны (юл
полотносы, юл өслеге һәм шуңа охшаш элементларны) һәм аның технологик
өлеше булып торучы юл корылмаларын, - яклау юл корылмаларын, ясалма юл
корылмаларын, житештерү автомобиль юлларын төзекләндерү объектлары,
элементлар;

1.3.2. автомобиль юлының бүленгән полосасы - автомобиль юлының, юл
корылмаларының конструктив элементларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм
юл сервисы объектлары урнашкан яисә урнашырга мөмкин булган жир
кишәрлекләре (жирләр категориясенә карамастан);

1.3.3. беренче, икенче яки өченче категорияле автомобиль юлының юл буе
полосалары - автомобиль юлының бүленгән полосасына ике яктан да якын
урнашкан һәм чикләрендә юл хәрәкәте иминлеге таләпләрен, шулай ук
автомобиль юлын реконструкцияләүнең, капиталь ремонтлауның, ремонтлауның,
карап тотуның нормаль шартларын, аның сакланышын исәпкә алыш, жир
кишәрлекләреннән (жир кишәрлекләренең өлешләреннән) файдалануның махсус
режимы билгеләнә торган территорияләр автомобиль юлын үстерү
перспективалары;

1.3.4. юл сервисы объектлары - юл хәрәкәтендә катнашуучыларга хезмәт
курсату өчен билгеләнгән биналар, төзелешләр, корылмалар, башка объектлар
(автозаправка станцияләре, автостанцияләр, автовокзаллар, кунаханәләр,
кемпинглар, мотельләр, жәмәгать туклануы пунктлары, техник хезмәт күрсәту

станцияләре, охшаш объектлар, шулай ук аларның эшләве өчен кирәклө ял итү һәм транспорт чараларын кую урыннары);

1.3.5. саклау юл корылмалары - саклау әһәмиятенә ия яшелләндөрү элементлары; коймалар; автомобиль юлларын кар көртләреннән саклау өчен билгеләнгән җайлланмалар; тавыштан һәм жилдән саклау җайлланмалары; шуңа охшаш корылмалар керә;

1.3.6. ясалма юл корылмалары - автомобиль юллары башка автомобиль юллары, су ағымнары, чокырлар белән кисешкән урыннарда, мондый хәрәкәт өчен киртә булган урыннарда (кышкы урыннар, қуперләр, боз буенча кичүләр, юлуткәргечләр, торба үткәргечләр, тоннельләр, эстакадалар, шуңа охшаш корылмалар) транспорт чаралары, жәяүлеләр хәрәкәте һәм хайваннарны кую өчен каралган корылмалар;

1.3.7. житештерү объектлары - автомобиль юлларын капиталь ремонтлаганда, ремонтлаганда, карап тотканда файдаланыла торган корылмалар;

1.3.8. автомобиль юлларын төзекләндөрү элементлары - юл билгеләре, юл киртәләре, светофорлар һәм юл хәрәкәтен җайга салу өчен башка җайлланмалар, ял итү урыннары, тукталыш пунктлары, автомобиль юлларын яктырту өчен билгеләнгән объектлар, жәяүлеләр юллары, транспорт чараларының үлчәү һәм габарит контроле пунктлары, түләү алу пунктлары, транспорт чараларын кую урыннары (парковкалары), корылмалар керә торган корылмалар автомобиль юлларын һәм ясалма юл корылмаларын саклау өчен, юл хәрәкәтен, шул исәптән аның иминлеген тәэммин итү өчен билгеләнгән тротуарларны, башка корылмаларны саклау өчен, юл сервисы объектларыннан тыш;

1.3.9. юл эшчәnlеге - автомобиль юлларын проектлау, төзү, реконструкцияләү, капиталь ремонтлау, ремонтлау һәм карап тоту эшчәnlеге;

1.3.10. автомобиль юллары хужалары - Россия Федерациясе законнары нигезендә автомобиль юлларына әйбер хокукуында ия булган дәүләт хакимиятенең башкарма органнары, жирле администрация (муниципаль берәмлекнең башкарма-боеру органы), физик яисә юридик затлар;

1.3.11. автомобиль юлларыннан файдаланучылар-автомобиль юлларыннан юл хәрәкәтендә катнашучылар сыйфатында файдаланучы физик һәм юридик затлар;

1.3.12. автомобиль юлын реконструкцияләү - автомобиль юлының, аның участокларының параметрларын үзгәртү гамәлгә ашырыла торган, автомобиль юлының классын һәм (яисә) категориясен үзгәртүгә кiterә торган йә автомобиль юлына бүләп бирелгән полоса чиген үзгәртүгә кiterә торган эшләр комплекси;

1.3.13. автомобиль юлын капиталь ремонтлау - автомобиль юлының конструктив элементларын, юл корылмаларын һәм (яисә) аларның өлешләрен алмаштыру һәм (яисә) торғызу эшләре комплекси, аларны башкару автомобиль юлы классының һәм категориясенең рөхсәт ителгән билгеләнгән курсәткечләре һәм техник характеристикалары чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм аларны башкарганда автомобиль юлының ышанычлылыгының һәм иминлегенең конструктив һәм башка характеристикаларына кагыла һәм автомобиль юлына бүләп бирелгән полоса чикләре үзгәрми. юллар;

1.3.14. автомобиль юлын ремонтлау-автомобиль юлының транспорт-эксплуатация характеристикаларын торғызу буенча эшләр комплекси, аларны башкарганда автомобиль юлының ышанычлылыгының һәм иминлегенең конструктив һәм башка характеристикаларына кагылмый;

1.3.15. автомобиль юлын карап тоту-автомобиль юлының тиешле техник торышын саклау, аның техник торышын бәяләү, шулай ук юл хәрәкәте иминлеген оештыру һәм тәэммин итү буенча эшләр комплекси;

1.3.16. түләүле автомобиль юлы - әлеге Федераль закон нигезендә файдаланыла торган автомобиль юлы;

1.3.17. тышкы реклама - биналарның, корылмаларның, корылмаларның тышкы стеналарына, түбәләренә һәм башка конструктив элементларына, шулай ук жәмәгать транспорты хәрәкәте тукталыш пунктларына монтажлана һәм урнаштырыла торган плакатлар, щитлар, стендлар, төзелеш чөлтәрләре, перетяжкалар, яктылық таблолары һәм башка техник чаралар (алга таба-реклама конструкцияләре) кулланып таратыла торган реклама;

1.3.18. тышкы реклама чаралары - рекламаны тотрыклы территориаль урнаштыруның техник чаралары.

1.4. Әлеге тәртипне эшләгәндә түбәндәге норматив һәм техник документлар кулланылды:

1). "Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында" 08.11.2007 елғы 257-ФЗ номерлы Федераль закон;

2). СН 467-74 "Автомобиль юллары өчен жирләрне бүлеп бирү нормалары";

3). ГОСТ Р 52398-2005 "Автомобиль юлларын классификацияләү. Төп параметрлар һәм таләпләр";

4). ГОСТ Р 52044-2003 "Автомобиль юлларында һәм шәһәр һәм авыл жирлекләре территорияләрендә тышкы реклама. Гомуми техник таләпләр";

5). СНиП 2.05.02-85 "Автомобиль юллары";

6). "Реклама турында" 2006 елның 13 мартандагы 38-ФЗ номерлы Федераль закон;

7). "Конкуренцияне яклау турында" 26.07.2006 елғы 135-ФЗ номерлы Федераль закон.

2. Бүләп бирелгән полосаларны билгеләү һәм алардан файдалану

2.1. Жирле әһәмияттәге юлның бүленгән полосасын урнаштыру өчен жир кишәрлекләренең һәм аның эшләве өчен кирәkle юл корылмаларының күләмнәре территориаль планлаштыру документлары, Татарстан Республикасы, Россия Федерациясе законнары нигезендә эшләнгән проект документлары һәм муниципаль хокукуй актлар, шулай ук автомобиль юллары өчен жирләрне бүлеп бирүнең билгеләнгән тәртиптә расланган нормалары составында билгеләнә (СН 467-74).

2.1.1. Жир төзелешенең яңа объектларын төзегәндә һәм булганнының тәртипкә китергәндә - жирле әһәмияттәге автомобиль юлның бүленгән полосасын урнаштыру өчен, аны төзегән (реконструкцияләгән) очракта йә гамәлдәге жирле әһәмияттәге автомобиль юлның бүленгән полосасы чикләрен билгеләү өчен кирәkle жир кишәрлекләрен төзегәндә жир төзелешен үткәрүне оештыру Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан тәэммин ителә;

2.1.2. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлның бүленгән полосасын барлыкка китерүче төзелгән жир кишәрлекләре билгеләнгән тәртиптә дәүләт кадастры исәбенә куелырга тиеш;

2.1.3. Бүләп бирелгән полосаларның киңлеген "Автомобиль юллары өчен жирләрне бүлеп бирү нормалары" 467-74 СН һәм "Автомобиль юллары классификациясе" ГОСТ Р 52398-2005 нигезендә билгелиләр. Төп параметрлар һәм таләпләр", юлларның категориясенә, хәрәкәт полосаларының санына, өемнәрнең биеклегенә яисә чокырларның тирәнлегенә, өемнәр һәм чокырлар авышлыкларын салу проектында кабул ителгән ян резервларның булу-булмавына

həm bашка шартларга бәйле рәвештә;

2.1.4. Саба муниципаль районының Тимершык авыл жирлеге территориясендә III, IV həm V категорияле, "Гадәти типтагы автомобиль юлы (тизйөрешле булмаган юл)" класслы автомобиль юллары урнаша, алар өчен бүленгән мәйданнарының уртаса күрсәткечләре билгеләнә (2 нче таблицаны карагыз). Бу класска "автомагистраль" həm "тизйөрешле юл" классларына кертелмәгән түбәндәге характеристикалы автомобиль юллары керә (1 нче таблицаны карагыз):

- 1). бердәм йөргөн өлеше булган яисә үзәк бүлгеч полосасы булган;
- 2). III категорияле юллар өчен 600 м дан да ешрак булмаган, IV категорияле юллар өчен 100 м дан да ешрак булмаган, V категорияле юллар өчен - берберсеннән 50 м дан да ешрак булмаган төрле həm бер үк дәрәжәдәге кисешүләр həm янәшә утырулар аша керү мөмкин.

1нче таблица

Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына характеристикалар

Автомобиль юлы классы	Автомобиль юлы категориясе	Хәрәкәт полосаларының гомуми саны	Хәрәкәт полосасының кинлеге, (м)	Үзәк аергыч полоса	Автомобиль юллары, велосипед həm жәяүлеләр юллары белән кисешүләр	Тимер юллар белән кисешүләр	Юлга тоташ удан керү бер дәрәҗәдә
Гадәти типтагы юл (тизйөрешле булмаган юл)	III	2	3,5	Кирәк-ми	Бер дәрәжәдә кисешүләр рәхсәт ителә	Бер дәрәжәдә кисешүләр рәхсәт ителә	Рәхсәт ителә
	IV	2	3,0				
	V	1	4,5 həm аннан күбрәк				

2нче таблица

Автомобиль юллары өчен жирләрне бүлеп бирү мәйданнарының юлның 1 км озынлығына караган уртаса күрсәткечләре

Бүленгән полосаның гомуми мәйданы (га)					
Юл категориясе həm хәрәкәт полосалары саны		Авыл хужалығы билгеләнешендәгэ жирләрдә		Авыл хужалығы өчен яраксыз жирләрдә	
		Дайими бүлеп бирү	Вакытлыча бүлеп бирү	Дайими бүлеп бирү	Вакытлыча бүлеп бирү
III	2 полоса	2,6-2,8	1,3	3,6-3,8	2
IV	2 полоса	2,4-2,5	1,3	3,5-3,6	2
V	1 полоса	2,1-2,2	1,2	3,3-3,4	2

2.1.5. Жирләрне бүлеп бирү мәйданнарының уртаса күрсәткечләре транспорт чишелеşләрен бер яисә төрле дәрәжәдә урнаштыру мәйданнарын, кардан саклау җайланмаларын, шулай ук башка юл корылмаларын исәпкә алмый. Бу корылмалар өчен бүлеп бирелә торган жир кишәрлекләрен өстәмә рәвештә

исәпкә алырга кирәк.

2.1.6. Уртача күрсәткечләр төзелеш планлаштырыла торган автомобиль юлларын урнаштыру өчен таләп ителә торган жирләрнең мәйданын алдан (проект эшләрен башкарғанчы) билгеләгендә йә гамәлдәге автомобиль юллары өчен бүләп бирелгән полосалар билгеләнгендә, жирдән файдаланучылар һәм жирләрдән файдалануга дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашыручи органнар белән килештереп файдалану өчен билгеләнгән, шулай ук автомобиль юлларын төзүгә яки реконструкцияләүгә техник (техник хәзмәткәрләр) проектларга экспертиза ясаганда жирләрне бүләп бирү полосасының гомуми мәйданын проект графикларында билгеләүнен дөреслеген бәяләү өчен.

2.1.7. Автомобиль юлларының аерым кишәрлекләрен авыл хужалыгы яисә урман билгеләнешендәге жирләрдә урнаштырырга кирәк булганды, жир өслеген ян резервларыннан һәм кавальерлардан башка ясарга кирәк.

Ян резервларын урнаштыру, искәрмә буларак, алар өчен кишәрлекләр қыска вакытлы файдалануга бирелгән һәм жир эшләре тәмамлангач, авыл яисә урман хужалыгында файдалану өчен яраклы хәлгә китерелгән очракта гына рәхсәт итепергә мөмкин.

Автомобиль юлларын күрсәтелгән жирләрдә урнаштырганда жирләрне бүләп бирү полосаларының киңлеген киметүне тәэммин итә торган проект чишелешиләре вариантылары (эстакадалар, терәк диварлар, су ағызы лотоклары һ.б.) эшләнергә тиеш.

2.2. Жирле әһәмияттәге юлның бүленгән полосасы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре гражданнарга һәм юридик затларга юл сервисы объектларын урнаштыру һәм тышкы реклама өчен арендага бирелергә мөмкин.

Жирле әһәмияттәге автомобиль юлының бүленгән полосасын барлыкка китерүче жир кишәрлекләренә хокукларны сатып алу һәм туктату, күрсәтелгән жир кишәрлекләрен тиешле жирләр категориясенә кертү Россия Федерациясенең граждан һәм жир законнарында, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2.3. Автомобиль юлларының бүленгән полосалары чикләрендә автомобиль юлларын карап тотучы һәм ремонтлаучы юридик һәм физик затлар күз күремен начарайта торган һәм юл хәрәкәте иминлегенә куркыныч тудыра торган агач һәм куак үсемлекләрен кисәргә хокуклы. Бу тәр эшләр Саба муниципаль районнының Тимершык авыл жирлеге Башкарма комитеты белән мәжбүри килештерү шарты белән башкарыла.

2.4. Автомобиль юлларының бүленгән полосалары чикләрендә, "Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында" 257-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очраклардан тыш, тыела:

2.4.1. автомобиль юлын төзүгә, реконструкцияләүгә, капиталь ремонтлауга, ремонтлауга һәм карап тотуга, шулай ук юл сервисы объектларын урнаштыруга бәйле булмаган эшләрне башкару;

2.4.2. автомобиль юлына хәзмәт күрсәту, аны төзу, реконструкцияләү, капиталь ремонтлау, ремонтлау һәм карап тоту өчен билгеләнмәгән һәм юл сервисы объектларына карамаган биналарны, корылмаларны, корылмаларны һәм башка объектларны урнаштыру;

2.4.3. жир кишәрлекләрен сәрү, печән чабу, урман үсентеләрен һәм күпъеллык башка үсентеләрне кисү һәм заарлау, чирәмне алу һәм туфрак казу, автомобиль юлының бүленгән полосасын карап тоту яисә автомобиль юлын, аның кишәрлекләрен ремонтлау эшләреннән тыш;

2.4.4. терлекләрне көтү, шулай ук аларны автомобиль юллары хужалары белән килештерелгән махсус билгеләнгән урыннардан тыш автомобиль юллары

аша куу;

2.4.5. техник регламентлар таләпләренә, юл хәрәкәте иминлеге турындағы норматив хокуқый актларга һәм әлеге Тәртипкө туры килми торган реклама конструкцияләре урнаштыру;

2.4.6. юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итүгә яисә юл эшчәнлеген гамәлгә ашыруға катнашы булмаган мәгълүмат щитлары һәм күрсәткечләр урнаштыру.

2.5. Автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләрендә инженерлык коммуникацияләрен салу яки үзгәртеп кору мондый инженерлык коммуникацияләре хужалары тарафыннан яисә алар исәбеннән мондый инженерлык коммуникацияләре хужаларының автомобиль юлы хужасы белән төzelә торган шартнамәсе һәм РФ Шәhәр төzelеше кодексы һәм 257-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә төzelешкә рәхсәт (әгәр мондый юлларны салу яки үзгәртеп кору өчен инженерлык коммуникацияләре төzelешкә рәхсәт бирү таләп ителә).

2.6. Автомобиль юлының бүленгән полосасы һәм (яисә) юл буе полосалары чикләрендә инженерлык коммуникацияләрен салу яисә үзгәртеп кору автомобиль юлын, аның участокларын реконструкцияләүгә яисә капиталь ремонтлауга китерсә, мондый реконструкция, капиталь ремонт инженерлык коммуникацияләре хужалары тарафыннан яисә алар исәбеннән башкарыла.

3. Юл буе полосаларын билгеләү һәм алардан файдалану

3.1. Автомобиль юлларының юл буе полосалары (алга таба юл буе полосалары), юл хәрәкәте иминлеге таләпләрен, шулай ук жирле әhәмияттәге юлларны реконструкцияләү, ремонтлау, карап тоту һәм юл инфраструктурасы объектларын урнаштыру мөмкинлекләрен исәпкә алып, халыкның иминлеген тәэммин итү һәм жирле әhәмияттәге юллардан файдалану өчен кирәклө шартлар тудыру өчен билгеләнә.

3.2. Юл буе полосаларының киңлеге жирле әhәмияттәге юлларны бүләп бирү полосасы чикләреннән һәм автомобиль юлларының техник категорияләренә карап исәпләнә башлый, аларны үстерү перспективаларын исәпкә алып билгеләнә:

3.2.1. III һәм IV категорияле автомобиль юлларының калган өлешиләрендә-юлның һәр яғыннан 50 метр киңлектәге полосада;

3.2.2. V категорияле жирле әhәмияттәге автомобиль юллары өчен юл буендағы һәр полосаның киңлеге 25 метр итеп билгеләнә.

3.3. Жирле әhәмияттәге автомобиль юлына бүләп бирелгән полоса чикләренә якын жир кишәрлекләре (жир кишәрлекләре өлешиләре) чикләрендә юл буе полосаларын, аларның чикләрен билгеләү турындағы карап Саба муниципаль районы Тимершық авыл жирлөгө башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

3.3.1. Торак пункт чикләрендә жирле әhәмияттәге гамәлдәге автомобиль юллары өчен юл буе полосасы күләме гамәлдәге төzelеш чигенә кадәр, әмма 50 метрдан артмаска тиеш, ә төzelә торган юллар өчен - 3.2 пункты нигезендә билгеләнә әлеге Тәртиптә.

3.4. Юл буе полосалары чикләрендә урнашкан жирләр өчен алардан файдалануның маҳсус режимы билгеләнә, ул капиталь биналар, корылмалар, Корылмалар (юл сервисы объектларыннан тыш) төзүне тыюны, шулай ук гомуми файдаланудагы юлларны һәм аларда урнашкан биналарны, корылмаларны эксплуатацияләү шартларын начарайта торган реклама һәм башка хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыруны чикләүне үз эченә ала (аларның үсес перспективаларын исәпкә алып) һәм халыкның һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларның иминлегенә куркыныч тудыручы.

3.4.1. Юл буе полосалары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләренә, хужаларына, алардан файдаланучыларга һәм аларны арендага алучыларга Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге Башкарма комитетыннан әлеге жирләрдән файдалануның махсус режимы турында хәбәр итепләр гәтиеш.

3.5. Юл буе полосалары чикләрендә тыела:

3.5.1. жиңел кабынучан һәм янучан материалларны жыю;

3.5.2. массакүләм ял иту урыннарын күперләрдән 200 метрдан якынрак урнаштыру;

3.5.3. агач күперләрдән 100 метрдан да кимрәк ераклыкта ут кабызу;

3.5.4. техник регламентлар, транспорт хәрәкәте иминлеге буенча норматив актлар һәм әлеге тәртип таләпләренә туры килми торган реклама конструкцияләре, шулай ук юл хәрәкәте иминлегенә катнашы булмаган мәгълүмати щитлар һәм плакатлар урнаштыру.

4. Юл сервисы һәм реклама объектларын бүленгән полосалар һәм юл буе полосалары чикләрендә урнаштыру

4.1. Юл сервисы һәм реклама объектларын урнаштыру өчен жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының бүленгән полосалары, юл буе полосалары чикләрендә яисә шуши полосалардан читтә, шулай ук бүленгән полосалардан һәм юл буе полосаларыннан читтә, әмма күрсәтелгән объектлардан файдалану өчен аларга махсус керү мөмкинлеген (подъездларны, съездларны, күшүлгән урыннары, автомобильләр кую мәйданчыкларын) таләп итә торган башка объектларны урнаштыру өчен жир кишәрлекләре бирү турында караплар кабул итеп Саба муниципаль районының Тимершык авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан гамәлдәге кануннар нигезендә.

4.2. Юл сервисы яисә реклама объектын бүленгән полоса яисә юл буе полосасы чикләрендә урнаштыруны кипештерү өчен, әлеге максатлар өчен жир кишәрлекен файдалануга алырга яисә объектны ача элек бирелгән жир кишәрлекендә урнаштырырга ниятләүче зат Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге Башкарма комитетына РФ Жир Кодексы һәм муниципаль хокукый актлар белән.

4.3. Юл сервисы объектларының бүленгән полосалары яисә юл буе полосалары чикләрендә урнаштыру түбәндәгә шартларны үтәгәндә рәхсәт итеп:

4.3.1. әлеге объектлар жирле әһәмияттәге автомобиль юлында күз күремен һәм юл хәрәкәте иминлегенең башка шартларын начарайтмаска, юлны һәм андагы корылмаларны эксплуатацияләүгә комачауларга, шулай ук халыкның иминлекене куркыныч тудырырга тиеш түгел;

4.3.2. юл сервисы объектларын урнаштыру урынын сайлау юл эшләрен башкару мөмкинлеген, жирле әһәмияттәге юлны перспективалы төзекләндерүне һәм реконструкцияләүне исәпкә алып гамәлгә ашырылырга тиеш;

4.3.3. юл сервисы объектларын бүленгән полосалар һәм юл буе полосалары чикләрендә урнаштыру, проектлау һәм төзү проектлау һәм төzelеш нормалары нигезендә, юл хәрәкәте иминлеге, экологик һәм санитария иминлеге стандартлары һәм техник нормалары таләпләрен исәпкә алып, муниципаль районның генераль планы, әлеге объектларны һәм муниципаль объектларны урнаштыру схемалары нигезендә башкарылырга тиеш;

4.3.4. юл сервисы объектлары автомобильләрне кую һәм туктату өчен мәйданчыклар, шулай ук аларга автомобиль юлыннан керү мөмкинлеген тәэмин итә торган керү, чыгу һәм тоташу урыннары белән жиһазландырылырга тиеш.

Шул ук вакытта автомобиль юлына күшүлу, керү һәм аннан чыгу юлларын минимумга кадәр киметергә омтылырга кирәк, кагыйдә буларак, бу объектларны өлөгө максатлар өчен билгеләнгән жир чикләрендә комплекслы урнаштырырга кирәк.

Автомобиль юлына тоташканда керү һәм чыгу юллары юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итәрлек итеп тәзекләндерелергә тиеш;

4.3.5. юл сервисы объектларын төзү һәм карап тоту аларның хужалары акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла;

4.3.6. юл сервисы объектларына илтүче подъездларны, съездларны, күшүлгән урыннарны, автомобильләр һәм башка объектлар кую урыннарын төзү, тәзекләндерү, ремонтлау һәм карап тоту чыгымнарын, шулай ук жирле әһәмияттәге автомобиль юлларының бүленгән полосалары яисә юл буе полосалары чикләрендәге реклама конструкцияләрен урнаштыру чыгымнарын курсәтелгән объектларның милекчеләре tota;

4.3.7. әгәр подъезд, съезд, янәшә тору берничә объектка алып барылса, курсәтелгән объектларның милекчеләре аларны төзү, тәзекләндерү, ремонтлау һәм тоту буенча бердәм җаваплылык тоталар.

4.4. Гомуми файдаланудагы юлларның бүленгән полосаларында һәм юл буе полосаларында тышкы реклама урнаштыру Саба муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан бирелә торган реклама конструкциясен урнаштыруга рәхсәт булганда реклама конструкциясе күшүла торган жир кишәрлеге, бина яисә башка күчмәсез мәлкәт милекчесенең йә мондый мәлкәт милекчесе тарафыннан вәкаләт бирелгән затның (зат, хужалык алып бару хокуқына, оператив идарә итү хокуқына яисә мондый күчмәсез мәлкәткә башка әйбер хокуқына ия булган), шулай ук арендатор белән килешү буенча.

4.5. Тышкы реклама чаралары:

4.5.1. Күз күремен чикләргә, йөртүченең юл хәлен кабул итүенә яисә транспорт чарасын эксплуатацияләүгә комачауларга, хәрәкәттә катнашучыларның яктылык белән, шул исәптән кире кайтарылган яктылык белән, күзләрен камаштырырга, инженерлык корылмаларының габаритын киметергә, (тышкы кыяфәте, сурәте яки тавыш эфекты буенча) юл хәрәкәтен оештыруның техник чаралары һәм махсус сигналлар белән охшашлыкка ия булырга, шулай ук транспорт чарасы, җәяүле яки нинди дә булса объект юлы;

4.5.2. Урнаштырылырга тиеш түгел:

- бер терәктә, сукмакта һәм юл билгеләре һәм светофорлар белән бер кисемтә;

-юлларның һәм урамнарның авария куркынычы янаган участокларында, тимер юл кичүләрендә, транспорт чишелешләре чикләрендә төрле дәрәҗәләрдә, күпер корылмаларында, туннельләрдә һәм юлтүкәргечләр астында, шулай ук алардан торак пунктлардан читтә 350 м дан кимрәк һәм торак пунктларда 50 м дан кимрәк ераклыкта, туннельләргә керү һәм туннельләрдән чыгу урыннары өстендей һәм алардан 10 м якынрак;

- автомобиль юлларында һәм урамнарда 2 метрдан артык биеклектәге жир өөмө өелгән участокларда;

- планда кәкре радиусы 1200 м дан кимрәк булган торак пунктлардан тыш автомобиль юллары участокларында, планда кәкре радиусы 600 м дан кимрәк булган торак пунктларда юллар һәм урамнар участокларында;

- юл кырыенда һәм юл кырыенда, шулай ук аергыч полосаларда;
- юл киртәләрендә һәм юнәлеш бирүче җайлланмаларда;
- терәк диварларда, агачларда, кыяларда һәм башка табигать объектларында;
- күрү ераклыгы торак пунктлардан читтә 350 м дан кимрәк булган

автомобиль юллары участокларында һәм торак пунктларда 150 м дан кимрәк булган автомобиль юллары участокларында;

- маршрут транспорт чаралары түкталышларыннан 25 м яқынрак;
- жәяүлеләр өчен жир өсте кичүләре чикләре чикләрендә һәм автомобиль юллары яисә урамнар кисешкән урыннарда бер дәрәҗәдә, шулай ук алардан торак пунктлардан читтә 150 м дан кимрәк ераклыкта, торак пунктларда 50 м;

- автомобиль юлыннан яисә урамнан читтәрәк, торак пунктлардан читтә автомобиль юлының жир өслегеннән (бордин ташыннан) 10 м дан кимрәк ераклыкта һәм торак пунктларда 5 м дан кимрәк ераклыкта;

- автомобиль юлыннан яисә урамнан читтәрәк, тышкы реклама чарасының биеклегеннән кимрәк ераклыкта, әгәр өске ноктасы машина йөрү өлеشنнән 10 метрдан артыграк яисә 5 метрдан кимрәк биеклектә булса;

4.5.3. Автомобиль юлларында реклама щитының яки аны беркетүче конструкцияләрнең ассы қырыен реклама урнаштыру чарасы урнашкан участок өслегеннән кимендә 2,0 м биеклектә урнаштыралар.

4.6. Планда фундаменттан булган жир асты коммуникацияләре чигенә кадәр ара 1 метрдан да ким булмаска тиеш.

4.7. Тышкы реклама чараларын яктырту чөлтәренең электр тапшыру линияләреннән алу кимендә 1,0 м булырга тиеш.

4.8. Түбән край торак пунктларынан читтәге автомобиль юлларында реклама щитын яисә аны беркетүче конструкцияләрне reklama урнаштыру чарасы урнашкан участок өслегеннән кимендә 2,0 м биеклектә, ә Арча шәһәре территориясендә кимендә 4,5 м биеклектә урнаштыралар.

4.9. Тышкы реклама чараларын аергыч полосада урнаштырганда конструкция (реклама щиты) яисә терәкнең машина йөрү өлеше қырыена кадәр ара 2,5 метрдан да ким булмаска тиеш. Әгәр конструкция (реклама щиты) яисә терәк қырыеннан машина йөрү өлеше қырыена кадәр ара 4,0 м дан артмаса, ГОСТ 23457 буенча беренче төркем юл киртәләре урнаштырылырга тиеш.

4.10. Тышкы реклама чараларыннан юл билгеләренә һәм светофорларга кадәр ара 3 нче таблицада күрсәтелгәннән ким булмаска тиеш.

Знче таблица

Юлда (урамда) рәхсәт ителгән хәрәкәт тизлеге, км/сәг	Реклама белдерү мәйданы, кв. м			
	18 югары	15 тән 18 гә кадәр	6 дан 15кә кадәр	бдан ким
60 тан артык	150	100	60	40
60 һәм аннан кимрәк	100	60	40	25

Тышкы реклама чараларын юл билгеләреннән һәм светофорлардан соң урнаштырганда (хәрәкәт барышында) 1 нче таблицада күрсәтелгән ераклыкларның күрсәткечләрен 50% ка кадәр киметү рәхсәт ителә.

4.11. Реклама игълан итү мәйданына карап, юлның бер яғында аерым урнаштырылган тышкы реклама чаралары арасындағы ара За таблицасында китерегендәннән ким булмаска тиеш.

За таблица

Тышкы реклама урнаштыру урыны	Реклама белдерү мәйданы, кв. м		
	18 югары	6 дан 18гә кадәр	бдан ким
Торак пункт чикләрендә	150	100	30

Торак пункттан читтә	200	100	40
----------------------	-----	-----	----

4.12. Төзелеш материаллары, буяулар, юл билгеләре һ.б. кулланып, автомобиль юллары һәм урамнар өслегенә реклама салу яки керту юлы белән урнаштыру рәхсәт ителми.

4.13. Тышкы реклама чаралары хәрәкәтне оештыру проектын һәм юл хәрәкәтен оештыруның техник чараларының урнашуын исәпкә алып урнаштырыла.

4.14. Тышкы реклама чараларын монтажлау һәм аларга хезмәт күрсәтү эшләрен башкарганда юл эшләрен башкару урыннарында юл хәрәкәте иминлеген тәэммин итү таләпләре үтәлергә тиеш;

4.15. Тышкы рекламаның стационар чараларын урнаштыру фундаментлары گрут дәрәжәсеннән 15-20 см түбәнрәк тирәнәйтelerгә һәм аннан соң газонны торғызырга тиеш. Терәкләрнен фундаментлары жир өсте тигезләгеннән 5 см дан артыграк калкып тормаска тиеш.борт ташы яки юл киртәләре булганда, әгәр бу жәяүлеләр хәрәкәтенә һәм урамнарны жыештыруга комачауламаса, терәкләрнен 5 см дан артыграк калкып тортган фундаментларын тротуарда урнаштырырга рәхсәт ителә.

4.16. Реклама таратучы тышкы реклама урнаштыру чарасын урнаштырганнан (демонтажлаганнан) соң территорияне төзекләндерүне торғызырга тиеш. Тышкы реклама урнаштыру чараларын демонтажлауны аларның фундаменты белән бергә башкарырга кирәк.

5. Жаваплылык

5.1. Юл сервисы һәм реклама объектлары, бүлеп бирелгән полосалар яисә юл буе полосалары чикләрендә гамәлдәге законнар, әлеге Тәртип, башка муниципаль хокукый актлар, төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре һәм башка норматив документлар таләпләрен бозып төзелгән башка объектлар билгеләнгән тәртиптә ирекле төзелеш дип таныла.

Ирекле корылманы сүтүнең хокукый режимы һәм тәртибе граждан законнары нигезендә билгеләнә.

5.2. Бүленгән полосалар һәм юл буе полосалары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре милекчеләренә, хужаларына, алардан файдаланучыларга һәм аларны арендага алучыларга әлеге жирләрдән файдалануның маҳсус режимы билгеләнүе турында хәбәр ителергә тиеш.

Жир кишәрлекләреннән файдалануның аерым режимын билгеләү әлеге жир кишәрлекләренең милекчеләреннән, хужаларыннан, кулланучыларыннан һәм арендаторларыннан тартып алу өчен нигез булып тормый.

5.3 Саба муниципаль районы Тимершык авыл жирлеге Башкарма комитетының вазыйфаи затлары бурычлы:

5.3.1. үз компетенциясе чикләрендә бүленгән полосалар һәм юл буе полосалары чикләрендәгә жирләрдән, шул исәптән Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү яисә алардан килгән зыяннарны бетерү өчен файдалануны тикшереп торуны гамәлгә ашырырга;

5.3.2. бүленгән полосалар һәм юл буе полосалары чикләрендә жир кишәрлекләре бүлеп бирү турындагы яисә бу кишәрлекләрдә Россия Федерациясе законнарын бозып кабул ителгән объектларны урнаштыру турындагы карарларны юкка чыгару турында тәкъдимнәр кертергә;

5.3.3. юл буе полосалары чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләренә, хужаларына, файдаланучыларына һәм арендаторларына әлеге җирләрдән файдалануның махсус режимына бәйле хокук бозуларны билгеләнгән вакытларда бөтерү турында курсәтмәләр бирергә.

5.4. Бүленгән полосалардан яисә юл буе полосаларыннан файдалану тәртибен бозу административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе Кодексы нигезендә җаваплылыкка тарта.